

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/82/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200596
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:2014200596.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: L. T. L., nar. XY, bytom R., štátneho občana Poľska, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústrediu, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8488-4/2014-BA zo dňa 01. apríla 2014, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/143/2014-60 zo dňa 03. decembra 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/143/2014-60 zo dňa 03. decembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 14S/143/2014-60 z 03.12.2015 zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej č. 8488-4/2014-BA zo dňa 01.04.2014 podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/ a d/ O.s.p. a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 8488-4/2014-BA zo dňa 01.04.2014, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a zároveň zmenila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava č. 700-0365/2011-23 zo dňa 13.09.2011 tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 01.12.2010 podľa slovenskej legislatívy. V ostatnej časti žalovaná prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Žalobca uviedol, že konštatovanie, že podlieha poľskej legislatíve je nesprávne, keďže je prihlásený na poistenie v príslušnej slovenskej inštitúcii z dôvodu vykonávania nájomnej práce (podlieha v tom istom čase legislatíve dvoch rôznych členských štátov). Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že v napadnutom rozhodnutí žalovanej, ako odvolacieho správneho orgánu absentujú podstatné náležitosti vyžadované ustanovením § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Ako dôvodná bola vyhodnotená námietka žalobcu, že došlo k pochybeniu v tom, že pri posudzovaní výkonu činnosti nebola posudzovaná každá dotknutá osoba individuálne. Uviedol, že aj keď zo žiadneho predpisu nevyplyvajú formálne náležitosti takejto dohody, rozhodne musí byť z jej obsahu objektívne preukázateľné, na ktoré subjekty (zamestnancov a zamestnávateľov) sa vzťahuje.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním, v ktorom uviedla, že na základe

kontroly sa nepodarilo preukázať reálny výkon činnosti zamestnancov zamestnávateľa Grzegorza Jana Malińskiego - GM Conzulting na území Slovenskej republiky. Uviedla, že dôkazné bremeno leží nielen na žalovanej, ale aj na žalobcovi a zamestnávateľovi, a túto povinnosť si nesplnili. Uviedla tiež, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Vársa a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa článku 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. Žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že Sociálna poisťovňa dňa 10.12.2013 odoslala poľskej inštitúcii sociálneho zabezpečenia list, v ktorom na základe diskutabilného skutkového stavu uzatvorila dohodu smerujúcu k vylúčeniu navrhovateľa spod slovenskej legislatívy. Táto dohoda priamo porušuje zásady slobodného pohybu zamestnancov z členských štátov Únie a je nedovolenou retrospektívnou dohodou, ktorá je pre navrhovateľa nevýhodná a nie je v súlade so zásadami ochrany získaných práv a so zásadami ochrany legitímnej dôvery.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Dôvodom zrušenia rozhodnutia je procesný nedostatok, keď krajský súd nepribal do konania ako účastníka konania bývalého zamestnávateľa žalobcu.

Zamestnávateľom žalobcu bol podľa pracovnej zmluvy Grzegorz Jan Maliński - GM CONZULTING, IČO: 45 506 108, Buková 22. Zamestnávateľom bola teda fyzická osoba R. Y. T., bytom W. Zamestnávateľ ukončil svoju podnikateľskú činnosť dňa 02.06.2012.

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia však nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy. Nedochádza preto ani k zániku zodpovednosti, ktoré takej fyzickej osobe ako zamestnávateľovi vznikli podľa predpisov sociálneho poistenia. Ustanovenie § 7 zákona č. 461/2003 Z.z. neupravuje otázku zániku zodpovednosti v oblasti sociálneho poistenia.

R. Y. T. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať, alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zamestnávateľ je povinný plniť si povinnosti, uvedené v § 231 ods. 1 tohto zákona, napríklad prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu

činnosti zamestnanca a odhlásiť zamestnanca podľa § 4 ods. 1 najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol.

Vylúčenie žalobcu z účasti na sociálnom poistení podľa slovenskej legislatívy, a teda posúdenie otázky, či žalobca ako zamestnanec bol alebo nebol z titulu pracovnej činnosti u zamestnávateľa zúčastnený na poistení podľa zákona č. 461/2003 Z.z. sa priamo dotýka povinnosti zamestnávateľa prihlásiť do poistenia, resp. odhlásiť (zrušiť prihlásenie) zamestnanca u nositeľa sociálneho poistenia v príslušnom členskom štáte Európskej únie.

Vzhľadom na uvedené dôvody krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral R. Y. T. podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd dospel k záveru, že prípadným zrušením rozhodnutia žalovanej by mohli byť dotknuté práva a povinnosti zamestnávateľa žalobcu ako účastníka správneho konania, a preto je potrebné ho aj bez návrhu pribrať do konania. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil, a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania R. Y. T., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.